1

سبحان الله الملك [illegible] سبحان الملك [illegible]

الملك البرهان الموصوف بالاوصاف [illegible]

الودود الوكيل يا [illegible] القرآن [illegible]

يا [illegible] و [illegible] في [illegible]

يا رب [illegible]

الهی تا جهان باشد تو باشی
زمین و آسمان باشد تو باشی

دستخط نور محمد

آل البیت

الالف	الکاف	الباء
مرد با زنا	کمتر الحج	خم شتر جوشیده

اللهم افتح علینا حکمتک

وانشر علینا رحمتک

بس از سبق مبارک ...

زیشان بیابی

انست جابی

آخرت آن برای

پاکشنه ...

[illegible]

ب

رب یسر بسم الله الرحمن الرحیم وتمم بالخیر

الحمد لله رب العالمین والعاقبة للمتقین والصلوة والسلام علی رسوله محمد وآله اجمعین ::

چنین گوید ابو نصر فراهی :: که بر وی رحمت حق باد رضوان

لغت را چون کلید علم دیدم :: نموداری بدست آوردم از آن

که میل طبع مردم چون غریزیست :: بسوی نظم بر خوانی آسان

دو صد بیت آمده چون اندکی بود :: نصابش نام کردم بهر صبیان

حسد حافده وحفد حاسده ما حرکت الشمال النخل الدقیق وبحتر کت الشمال للنخل الدقیق که صبیان را میلش از تعلم لغت رغبت می افتد باشعار فارسی و چون

صحابست یاران آل اهل بیت

ع ف ع ف

که اسلام و دین است زیشان بپای

سما آسمان ارض غبرا زمین

ع ف ع ع ف ع

محل و مکان و معانست جای

ع ع ع ع ف

سقر دوزخ و نار آتش ولی

ع ف ع ف

که جنت بهشت آخرت آن سرای

ع ف ع ف ع ف

رئه شش قفا خیره و وجه رو

ع ف ع ع ف ع ف

فخذ ران عقب پاشنه رجل پای

ع ف ع ف ع

شفته لب لسان چه زبان فم دهان

ید و جارحه دست حلقوم نای

فرس اسپ بغل استر و سرج زین

بعیر اشتر جرس چه درای

رجل مرد امرأة زن زوج جفت

غنی مالدار است مسکین گدای

قنات کاریز عذب آب خوش

ینبوع چشمه حمأ است لای

گران عود بربط ترنم سرود

ولی صنج چنگست مزمار نای

تعلم بیاموز اعلم بدان

تضرم برافروز زد بر فزای

تکلم سخن گو تکرم ببخش

ترحم ببخشای انحق بسای

هذا راستی کذب فریه دروغ

عفیف و حصور ورع پارسای

بلد کوزه را شهر دان شهر ماه

دگر وتر را طاق دان طاق تای

ثمن چه بها و بهار روشنی

تبور ست ویل و بود ویل وای

عیون تو ز چشم پلید ست گند

بود لوذعی المعی تیز رای

عفرنا و هضم جو بر ماس شیر

ضریمه عزیمه چو اندیشه رای

حقیق و جدیر و ثمین و حری

ع ع ع ع

سزاوار ناگیراد اخل درای

ف ع ف ع ف

ق

زهی بگلشن خوبی قد تو سرو روان

رخ تو بر فلک دلبری مه تابان

مفاعلن فعلات مفاعلن فعلات

بگوی محبت این بحر را تو خوش برخوان

ضیا و نور ستاره روشنی افق چه کران بعه کناره بر حشو

ع ع ع ف ع ف

لف نشر

فتی خفیف جوان و سبک ثقیل گران

ع ع ف ف ع ف

ذهب زر است و حدید آهن و رصاص ارزیز

لجین سیم و زجاج آبگینه معدن کان

نحاس و صفر مس و روی آنگست و سرب

حلی است زیور و غالی گران رخیص ارزان

جراز و سیف حسام است و عضب سارم تیغ

مجن جنه سپر سهم تیر و قوس کمان

عصب بی و یلبه جوشن است و درع زره

و یعق گنند ولی نصل آلبه پیکان

عُجاج نقع و قتام و هبا و سیج غبار

کُلوم خستگی و موت مرگ مرده توان

حُشاشه باقیِ جان و عُراضه راه آورد

قُراضه ریزه زر و رَبح سود و خسر زیان

یغوث و نسر و یعوق است لعل و ودّ و عزّا

سُواع و لات و منات است نامهای بتان

صنم بت است نُصُب آن بتی که از سنگست

وثن بت و وثنی بت پرست [illegible]

چو عود شارق ثابت و تسبب ناقه ابر

افیل و حاشیه و حشو اشتران جوان

هدف نشانه عروض سم خنیعه زه گیر است

عرض

و تر زه آمد معراض تیر گز میدان

ای ز باریکی میانت همچو موئی در کمر

غنچه از رشک دهانت میخورد خون جگر

فاعلات فاعلات فاعلات فاعلات

خیز در بحر رمل این قطعه را بر خوان ز بر

خان

جید گردن صدر سینه رکبه زانو راس سر

ثوب جامه رزق روزی زاد توشه باب در

عرش سقف و بیت خانه کحل سرمه رمل ریگ

حسن خوب قبیح زشت جاف خشک و رطب تر

ذنب و سرحان سید گرگ سمع بچش فاره موش

حی مار و حوت ماهی طیر مرغ و ریش پر

عین چشم و انف بینی حاجب ابرو شعر مو

نقی مغز و شحم پیه و اذن گوش اطروش کر

هُدْن صُلح و حَرْب جنگ و یَوْم روز و لَیْل شب

غَیْظ خشم و ضِحْک خنده حِکّ خارش نُقْبه گر

بُشارِق و شَمْس و ذُکا و یوح و بیضا آفتاب

سام تبر و عَسْجَد و عِقیان و عَیْن و نَدْر زر

نیک صحبت قُبْل بوسه مَهر کابین جِذْن دست

زَوْج شوی و زوجه زن غَرْمات سُست و فَحْل نر

حِنْطه گندم و دُخْن ارزن خُبز نان و لَحْم گوشت

اَصْل بیخ و فَرْع شاخ و بَذْر تخم و قِطْف بر

لجه و داما و یم و بحر دریا قعر تگ

فیل پیل و بق پشه ظبی و حمار آهو خر

شنشنه نحیر شیمر دیدن و دابت خوی

غیث باران ثلج برف و ثاوم مبلو تر

شط و شاطی عدوه و دجله عقبه ساحل کنار

معبر آنچه بگذراند معبران جای گذر

شط شاطی ضفه طره عدوه ساحل کران

کنار

مزرعه حاره کلاته دان و حارث بذرگر

گوشه روزن غرفه در وارست سده یکلستکا

ع ـ ع ف ع ف

سکه کوچه درب در وارست معبره گذر

ع و ع و ع ف

برد و جامه ستر پرده رقعه پاره رث کهن

ع ف ع و ع و ع ف

الطهاره ابره دان و البطانه استر

ع ف ع ف

زبره دان یکباره آهن کسره دان یکپاره نان

ع ف ع ف

جذوه دان یکپاره آتش فلذ یکپاره جگر

ع ف ع ف

هست رمضان سنگ گرم و جمره سنگ حاجیان

ع و ع ف

جاده راه نازک و مهدی مرشد راه بر

ع ـ ع ـ ع ـ

حبره آمد چون سیاهی محبره باشد دوات

دمع را دان آب چشم و چون محمر باشد بگذر

قطعه

زهی طراوت رویت گل همیشه بهار

قد تو در چمن حسن سرو خوش رفتار

مفاعلن فعلات مفاعلن فعلات

تو بحر محبت این بحر را بکن تکرار

فریس چنبر و کم آستین سب دستار

چو ذیل دامن جامه ست تنگ بند ازار

کثیر بسیار وافر تمام ناقص کم

قلیل و نذر یسیر اندک و حساب شمار

قطاب جیب سراویل ازار خف موزه

گریبان

عتاد ساز زره و جبرئیل زمام مهار

مدینه و بلد و مصر شهر سور ربض

دیوار گرد قلعه

چنانکه معرکه لشکرگه است حصن حصار

صحیفه نامه قلم خامه دان سکین کارد

خیاط مخیط سوزن چو خرت و سم سوفار

15

لبیب عاقل و عمر و غنی و غافل گول

شفیق دادر رد و رفیق صاحب یار

حدیقه باغ و خشب چوب خوخ شفتالو

سفرجل آبی و تفاح سیب و رمان انار

احد یکی و عشره ده مایه صد اثنی دو

ثلاث و خمسه سه پنج اربع است چهار

ولیک سته و سبعه ثمانیه تسعه

شش است و هفت دگر هشت نه چو الف هزار

چو بیست عشرین دان بعد ازان ثلاثین

چو اربعین چل و پنجهش تو خمسین دار

چو شصت ستین هفتاد باز سبعین است

دگر ثمانین تسعین دو چل نود پندار

عقور کلب گزنده جمل شتر باشد

خریف اسم خزان و ربیع اسم بهار

غرب بید است و صنوبر خلاف و ناژو بید

چو نخل خرما فرصاد توت دلب چنار

۱۱

عُقار قهوه و راح و مُدام و قرقف مَی

کَمی دلاور و فارس سوار صید شکار

چو طلح و خمط درختان خار با میوه‌دار

چو اثل شوره گز و شوک خار سدره کنار

تصافح نخست گرفتن چو دست یکدیگر

تعانقست گرفتن کنار و حجر کنار

نمد لُباده بود مال بر نهاده لُبد

پلاس جلس درخت و زمین و آب عقار

شمامه عطر بود بوی بویدان جونه

بمدّ و قصر تو مادر دراکلاب شمار

رحیض شسته دنس شوخگین بری جرم

ذلول رام و وسن خفته و یقظ بیدار

عوان و ثیبه کالم عروب شوی بر دوست

قرام پرده باریک تنگ بند ازار

مراح جای شتر مربض است جای غنم

کناس و وجار آن آهو و کفتار

قضیم دان جو خر و معلف آخور و لری

علیقه توبره نشوار و جره چه نشخار

این پنج درختند می آرند بار

بید و بید و سرو و سپیدار چنار

ورق چو برگ درخت است غصن شاخ درخت

چو دوحه پنج درخت و غشام اسفیدار

قبیل ملت و عصبه چو رهط حزب گروه

چنانکه ایم و حنش اخزم است اشجع مار

بَطین بزرگ شکم باشد وحَزین غمگین

ع ف ع ف

بَشیر مژده دهنده حَمیر جمع حمار

ع ف ع ف

قطعه

بریز در صدف سینهٔ ای هنر پرور

به بحر دلکش محبت سفینهای گهر

مفاعلن فعلات مفاعلن فعلات

بخوان ز بعد وی این قطعهٔ نصاب از بر

قَریب رَ رُکن وحَمیم است خویش ابن پسر

ع ع ع ف ع ف

وَلید وطِفل بچه اُم والده مادر

ع ع ف ع ع ف

رحم قرابت زهدان بود ختن داماد

ع ف ف ع ف

چنانکه صهر خسر والد و اب است پدر

ع ف ع ع ف

زکیست پاک حفی مهربان خفی پنهان

ع ف ع ف ع ف

جلی پدید نبی و رسول پیغمبر

ع ف ع ع ف

ملک فرشته فلک چرخ و مشتری برجیس

ع ف ع ف ع ف

شهاب و کوکب و دری نجم چه اختر

۱ع ۲ع ۳ع ۴ع ع ف

فلق سپیده شفق روشنی اول شب

ع ف ف ع ف

مجره کاهکشان خط استوا محور

ع ف ع ف ع

عقیم و عاقر و نازاد و حامل آبستن

ربیبه دختر زن بنت و ابنه دان دختر

دعی است چون متبنی پسر گرفته لیک

لقیط آنچه بگیرند از زمین چو پسر

حمل بره بقر و ثور گاو عجل بچش

مراره زهره طحال و کبد سپرز جگر

بعید دور و وراء پس امام پیش و بسط

میانه وسط میان تحت زیر فوق زبر

علات سندان قطیس پتک منفخ دم

قدوم میخت تیشه خصین فاس تبر

سوار دست برنجن چو پای را خلخال

وشاح و عقد حمایل رعاث ذو تاج افسر

گوشوار

بدی نخستین ثانی دوم اخیر پسین

نقیض اولی اخری و آخر است دگر

قمیص کرته یلمق قبا و نطع رکوی

چادر دوخته

نصیف همچو خمار است مقنعه معجر

سربند زنان

چادر نادوخته

اُجاج تلخ تِفه بی مزه است و مالح شور

فُرات عَذب زبیب و اَصِف مویز کبر

شرار شذره بود مارج و شواظ و لهب

زبانه فحم چه انگشت رماد خاکستر

زبانه آتش

عجین خمیر دقیق آرد و نخاله سبوس

پوست گندم وغیره

اِدام نان خورش و قند و سکر است شکر

خدام تنگ ثفر پاره دم لجام لگام

عِنان دوال دی و منطق و نطاق کمر

15

رکاز کنز بود گنج صیرفی صراف

ع ع ف ع ف

ستوقه سته وحداد قین آهنگر

ع ف ع ع ف

شفا جرف لب وادی وهار افتاده

ع ف ع ف

جهت چو وجهت شطر ست سوی شقه سفر

ع ع ع ف ف

بکم چو گنگ ذریعه وسیله مرجل دیگ

ع ف ع ف ع ف

ندیف پنبه زننده شناس قدر خطر

ع ف ع ف

ق

ای که چشم شوخت از مستی دل و عقلم ربود

بر زبانم نیست جز ذکر لبت گفت و شنود

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

چونکه دانستی که این بحر رمل شد گوی زود

فرخ و فرّوجست چوزه بیضه تخم مرغ و خود

چون عنب انگور و تین انجیر کمثری مرود

اصفر و فاقع چو زردست احمر و قانیست سرخ

هست اخضر سبز و اضح روشن و ازرق کبود

جندل و صخر و حجر چون جلمد و جلمود سنگ

هست حصبا سنگ ریزه ماو وادی آب رود

سهام بهار بهم

جود فیض و جود بخشش جوده نیکی جوده نک

ع و ع ف ع و ع نشر

لف

درود

وعظ و میثاق و تحیت پند و پیمان و

ع ع ع ف ن ف

غبن در زرها زیانست و غبن در رایها

ع ف ع ف

سرود

چون غنا دان بی نیازی و رمید خوانی

ع ف

طیر دایر حی زنده دیس دو شنا بست بس

ع و ع ف ع ف

تو م سیر و جلجلان کشنیز چون حمص نخود

ع و ع و ع ف

ها ویه دان و جهنم دوزخ و عشاق بیم

ع ع ف ع ف

دود کرم و دخ نحاس است و دخان نجوم دود

ع ف ع ع ف ع ع ف

فول باشد باقلا و ذرّه ارزن سلت جو

پس عدس دان دانچه مج ماش چون حمص نخود

راز یانج بادیان سک بوی خوش اذخر فرز

نشر و نشی را پراکنده نثر مجموع کود

تاجران سالار بازرگان فاجر ناپاک

صاعد آن مردی که بالا میرود هابط فرود

ق

چو دل به پرده عشاق برکشد آهنگ

به بحر محبت برخوان غزل به نغمه چنگ

مفاعلن فعلات مفاعلن فعلات

بگو تیا شود ت علم و دانش و فرهنگ

سعال سرفه سرعت شتاب لبث درنگ

قصیر کوته واسع فراخ ضیق تنگ

هلال ماه نو است و قمر مه و قمرا

شعاع روی زهر و صبغ چه شکوفه و رنگ

اشجع شکسته سر و لحیه ریش اقرع کل

اشل و اقطع بیدست دان اعرج لنگ

نقیع با قاف و فا و سکون میم

قتیل کشته و عظم استخوان ضبع کفتار

چو فهد دب و نمر یوز دان و خرس پلنک

غراب زاغ هزارست و عندلیب کعیب

ولی حمامه کرکی کبوترست کلنک

چو طابه طیبه یثرب مدینه ام قری

چو بکه مکه شناس و صفا مروه دو سنک

قصب نی آمد طرفا کز و یراعه غرو

چنان که ثعبان تمساح و اژدها و نهنک

18

نقاوه دانش و کافی بسند طبع منش

ذلیل خوار عزیز ارجمند و قصد آهنک

جمن قرغ ترع روضه مرغدار شناسپس

وطرحه حاجت صلح آشتی خصومت جنک

جدید و غض قشیب بدیع تازه و نو

سرنجه ناهمچو جنبه کمان مقاتل جنک

سویق بسیت جوشت و جشش بلغورش

جشب طعام درشت است خوکه چه بوی ننک

قفا رنا ان تهی فوج وحزب وثله گروه

سبات خواب شقرقوه لاله ربه ونک

زکیست زیرک نحریر وحبر دانشمند

ادیب را ادب آموز دان فرهنگ

قسامه بیخه سوگند دان هنید چهل

ولی بتتر مقناطیس دان ز نوعی سنگ

قطعه

زرشک قدت لاله را خون شده دل

زشرم رخت لاله را خون شده دل

فعولن فعولن فعولن فعول

تقارب ازین وزن کردند حاصل

تراب و رغام و ثری خاک طین گل

وطن جایگه کرم رز ربع منزل

ده اسپند در تاختن هر یکی را

بترتیب نامیست روشن نه مشکل

مجلّی مصلّی و مسلی و تالی

١ ٢ ٣ ٤

چو مرتاح عاطف خطی و مؤمّل

٥ ٦ ٧ ٨

یطیم وسکیت اِرب حاجت عرق خوی

فوادست قلب و جنان و حشا دل

بران ده دو دیگر الحاق کن

یکی هست قاشور دیگر چه فسکل

جنیبه چو صِفْرا و عوجا کمان دان

زیاله چو سوزن چو باد وست سجیل

تو مقوس چو مقبض رسن دان پس انکه

مزکی شمر پاک مزبوج بسمل

بهیم است مصمت حصان نام اسپان

شتر قرم و مقرم قلوص است قیر ل

لَبِن خشت خامست آجر چو پخته

عسیر ضد آسان عویص است مشکل

غیور است رشک‌بن لبوس است ضد دش

اسیف است غمگین نحیف است بیدل

قطعه

ایا عارضت رشک خورشید و ماه

کثرت در تقارب فتد اشتباه

بالکر شتر کره بختیه و شتر

فعولن فعولن فعولن فعول

بخوان خوش درین وزن صبحگاه

ثمر میوه حب دانه تبن کاه

طریق و سبیل و صراطست راه

صبی کودک و شیخ خواجه نفس

دم و جند جیش است عسکر سپاه

غرض خواسته طارق و تالدش

نوش باکنانست فاسد تباه

لف نشر

غد و امس عکسند فردا و دی

چو ابیض سفید است اسود سیاه

ذنوب است و غرب است و سجل است دلو

رکیه جب جعبر و قلیب است چاه

حجی حجر و لب است نهیه خرد

عقل

خطا جرم ذنب است عصیان گناه

حطب هیزم است و ضرام و حصب

فروزینه عشب و کلادان گیاه

قعیده حلیله طعینه ربض

زن و بعل شوهر زنیبر کلاه

غدا و مسا بامدادست شام

عشا وقت خفتن حصانه پگاه

مناص و مفر جای بگریختن

ملاذ و معاذست ملجا پناه

حکم داور و محکمه جای او

ولی پیر همچو شاهد گواه

22

ذهاب و مجی رفتن و آمدن

سیاحت بگشتن سیاحت شناه دوشناوری

قطعه

مه موزون آفتاب لقا

وزن بحر خفیف جست از ما

فاعلاتن مفاعلن فعلن

گفتم این بیت دان و خوان این را

قطعه

من و عن ازالی وحتی تا

این کو کیف چون ام و او یا

حرف شرطای ادپ کتب ما

ان ولو با شد و دگر اما
ع ع

فی درست علی بر وکم چند
ع ف ع ف ع ف

نحن ونا انا وانّا ما
ع ع ع ع ع ف

انتم وکم شما و ذا این مرد
ع ع ف ع ف

انت تو انت زن ولی تنها
ع ع ف ف

ذی وهذی هذه این زن
ع ع ع ف

مرد ازاد ذو ست با هذا
ف ع ع ع

چون انا انّنی وانما انّی من

ماچه وچیست من که ومع با

ان ولو کر متی کی ولانه

اینما همچو حیثما هر جا

ف بس وقبل پیش بعد پس

لِ مر وّلی مرا لنا ما را

صه مکو مه مکن دع وذر مان

لمّ ولمّا نه وهلمّ بیا

اسلام علیک ای بابا جانمین
[illegible]

غیر جز فقط مرکز ایضا نیز

ع ف ع ف ع ف

ربّه و ربّ ما و ربّ با

ع ع ع ع ف

مذ و منذ از آن زمان باز است

ع ع ف

لف نشر

ایُّها ایهِ دور شو بفرما

ع ع ف ف

تلک آن زن چو ذالک آن مرد است

ع ف ع ف

ثمّ آنجا و هاهنا اینجا

ع ف ع ف

مهل آهسته باش آها خوش

ع ف ع ف

قلّما اندکا و بخ نیکا

ع ع ع ف

زهی بپای تو خوبان نهاده روی نیاز

قد چو سرو تو عشاق راست عمر دراز

مفاعلن فعلات مفاعلن فعلات

بگوی مجتث خوش خوان تو در مقام حجاز

رجا امید کرانست سوغ حل جواز

روائی نصفت عدل و صوت جرس آواز

حضیض و غایر و غورست نجل و هده نشیب

یفاع ربوه و تلّ است نجد و هضبه فراز

طعام خوردنی و فجل ترب ملح نمک

ارز برنج مرق شوربا قلولا قاز

قصید مغز سطبر و رار مغز تنک

قدید قاق سمین فربه و طویل دراز

مخیض دوغ لبن شیر کزبره کشنیز

لف نشر

کراعه پاچه جبن و بصل پنیر پیاز

سمیذ درمکه نان سفید خل سرکه

رغیف گرده و بدو است ابتدا آغاز

قطعه

قلیع دان رمه جذی وغناق بزغاله

چنانکه مغرکه بزوضان بیش تکش نهاز

ابو الملیح چکاوک ورست قبره نام

چونسر کرکس چون صقر چرغ باری باز

صغیر جوزد حباری شواظ مخلب جنک

حدید تیز رمستن جه قبان مقطع کار

تکر غست وضو آبدست نیت عزم

بنیه قبله وکعبت جون صلوة نماز

عطا کس عطسه عجف لاغری جرام خوره

جبان بدل ع بهادران بیدل و تسحب ناز

علانیه علن و جهر آشکاره بود

ضمیر فکر چه اندیشه سر نجوی راز

کلیم هم سخن بت و حریف هم پیشه

قرین ندیم بود همدم و شریک انباز

اکیل هم خور و هم کاسه وسمی هم نام

رفیق یار موافق عشیر چه همساز

زنیم سِند دَعی نیز هم بذی کی شرم

ع ف ع ع ف

رسیل همره وبعله زن و نجی همراز

ع ف ع ف ع ف

بفتح والضم آن متعدد است آن ...

وشل صمد عذق و ضحل سلسله غنجم

ع ع ع ع ع غ ع

فتح

چو نفع غل و غلل آبدان شریک ابناز

ع ع ع و ع ف

ق

ای قدرت سرو خرامان وی رخت ماه تمام

ساز در بحر رمل باردگر سیر و مقام

فاعلات فاعلات فاعلات فاعلات

همچو بلبل بعد ازان این قطعه برخوان صبح و شام

قرم و عطریف و حلاحل و سید و راس همام

ع ع ع ع ع ع

فهرست دست صدر و شی چیز و اسم نام

ع ف ع ف ع ف ع ف

عقوه ساحت امر کار و قول گفت فعل کرد

ع ف ع ف ع ف ع ف

جنب پهلو جار همسایه نگهبان سطح بام

ع ف ع ف ع ف ع ف

لون رنگ و ریح بوی و باد و غاین و غیم میغ

ع ف ع ف ع ع ف

نوم خواب و مشی رفتن بعد دوری خطوه گام

ع ف ع ف ع ف ع ف

زبده مسکه دهن روغن قطن پنبه صوف پشم

ع ف ع ف ع ف ع ف

کوز کوزه قصعه کاسه قدر دیگ و کاس جام

ع ف ع ف ع ف ع ف

لغت شلغم بقل تره زرع کشت و ریغل

کدس خرمن خرمه دسته صعب و آنف تند

ثغر بن و ضرس بن دندان ظفر ناخن جلد پوست

خدّ رخ جوف اندرون ضیق و ضنک تنگی کام

اجر مزد و رشوه پاره غرم تاوان دین وام

سقم بیماری و صحّت تندرستی تیه کبر

قیح و دم ریم ست خون القلس قی و آنی خام

اصبع انگشت ست لیک ابهام انگشت شست

بار سبابت وسطی بنصر و خنصر تمام

عام حول و حجه سال اسبوع هفته شهر ماه

سبت شنبه جمعه آدینه حباله پای دام

حین و آوان و انا وقت ست جدیدان روز شب

غدوه بکره بامداد و فجر مغرب صبح و شام

چون احد یکشنبه اثنی ثلاثا اربعا

هست دوشنبه سه شنبه چارشنبه والسلام

طل و دیمه نرم باران ساحیه باران سخت

تمت

28

جنت المأوا و فردوس برین و دار السلام

زهی جمال تو امروز به زدی پریر

چرا خدنگ تو آید بسینه دیر بدیر

مفاعلن فعلات مفاعلن فعلات

بگوی محبتش مفکن ز شرم سر در زیر

مبارز و بطل و باسل و شجاع دلیر

شعیر صبر و کتان جو شش ست جاش زغیر

هدب چو رابه و نجو ربو و بالا دان

چنانچه صاع حدود و بوت باشد زیر

ع ع ع ف

غضنفر و اسد و لیث حارث و دلهاث است

ع ع ع ع ع

هزبر قسوره و حیدر است ضیغم شیر

ع ع ع ع ف

رقاد هجعت و خفتن سهاد بیداری

ع ع ع ف ع ف

بزول و بازل و ماخ سنخی و شعبان شیر

ع ع ع ف ع ف

عوج کجی و جرز پی گیاه امت بلند

ع ف ع ف ع ف

خیار نرم اخاذه قدیر قاع کویر

ع ف ع ف ع ف

ق

گل غنچه ز شرم دهنت در ستر است

غدیر

در کرد

وز گرد رهست دامن گل پر عطر است

مفعول مفاعلن مفاعیلن فاع

اخرب هزج است اگر اندک فکر است

بضم عتب و رتب چهارم فقر است

۱ ۲ ۳ ۴

این ها همه حیست فرجهای شتر است

ق

ای ماه رخی خسر کهی محتشم

ملک دل من شده ترا یک قلمه

مفعول مفاعلن مفاعیلن فاع

این بحر هزج بخوان با نغمه دان ش

ق
نه جفت نبی که پاک بودند همه ش

بد عایشه و خدیجه محترمه
١ ٢

با ام حبیبه حفصه بود زینب
٣ ٤ ٥

میمونه صفیه سوده ام سلمه
٦ ٧ ٨ ٩

ق
در سینه دلت چو خاره اندر سیم است ش

وز تیغ جفائی تو دلم دو نیم است ش

مفعول مفاعلن مفاعیل فاع ش

بحر هزج اخرب ازین تقسیم است

عمات نبی شش اندای مرد حکیم

بشنو تو اسامی و بگیر این تقسیم

بد عاتکه و امیه بشمار بهوش

۲ ۱

اروا و صفیه نیز هوا ام حکیم

۶ ۵ ۴ ۳

ق

فرزند نبی قاسم و ابراهیم است

۲ ۱

پس طیب و طاهر زدر تعظیم است

با فاطمه و رقیه ام کلثوم

۳ ۲ ۱

بنتش از این زینب است
تعظیم م

ق

نامهائی پیغامبران و ملک

هست لاینصرف مگر شش کس

نام اهاله داده سد

صالح و هود و لوط و باز شعیب

۱ ۲ ۳ ۴

باز نوح و محمد آمد و بس

۵ ۶

ق

ای مشتری شمایل خورشید کوکبه

حسن رخ تو رشک مه چارده شبه

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

بحر مضارع این بود ای ماه مرتبه

مولی دوازده است نبی را یکی بنه
١

دیگر فضاله آنکه نبیع است وی ببه
٢

ثوبان رباح صالح مدعم یسار و زید
٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨

بورافع و ضمیر کشیه موی ببه
٩ ١٠ ١١ ١٢

ق

تا مهائی چارده معصوم در یک بیت من ش

گفته خواهم تا بماند یادگار اندر زمن ش

مصطفی و سه محمد مرتضی و سه علی ش

علی اکبر علی اصغر علی
حضرت علی کرم الله وجهه
محمد تقی محمد نقی محمد کاظم

جعفر و موسی و زهرا و حسین و دو حسن ش

امام یحیی
حضرت نقی عسکری
حضرت امام حسن
حضرت امام حسین
فاطمه صادق جعفر

ده بهشتی اند قطعه ق

بوبکر و عمر علی و عثمان

۴ ۳ ۲ ۱

طلحست و زبیر بو عبیده

۷ ۶ ۵

سعد است و سعید عبد الرحمن

۱۰ ۹ ۸

ای قد تو در گلشن جان سرو روان ق

وز رشک قدت سرو خجل در بستان

مفعول مفاعیل فاع

این نوع رباعی هزج اخرب خوان

یار

انفال

32

نور و حج و انفعال مدینی میدان

۱ ۲ ۳ ۴

بالمر یکن و زلزلت احزاب همان

۵ ۶ ۷

پنج اول قد سمع و رعد حدید

۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲

فتح پس پس و ینصر و د سر و رحمان

۱۳ ۱۴ ۱۵

تحریمه طلاق جمع صف ممتحنه

۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰

با حشر منافقون تغابن پس آن

ق

زهی گشته ملهم بالهام ملهم

ملک بر فلک خواند مدح تو دایم

فعول فعول فعول فعول

به بحر تقارب بخوان ای معلم

ز خیبر ستد مصطفی هفت قلعه

خدا ایشان بداد آنچنان ملک سالم

کتیبه و بدونا عم وشق آنکه

قموص و نطات و سیطح و سلالم

ق

استاد قرارت بشمر پنج دو پیر

بوعمرو و علی نافع داون ابن کثیر

پس

پس حمزه و ابن عامر و عاصم را

از جنس کسائی شمر و هفت بگیر

از مکه نخست ابن کثیر است امام ١

نافع ز مدینه ابن عامر از شام ٢ ٣

از بصره ابو عمرو علا دارد نام ٤

عاصم ٥ حمزه ٦ علی ٧ از کوفه تمام

بشکست ز اعجاز نبی مرسل

ز آیات نبی قاعده لات هبل

سوره صد و چهار دست قرآن را

جامع صد و چهار دست از روی جمل

ق

پرسیده شد نبی که کتب چند دار داست

مرویست صد چهار از انست در خبر

زان ده صحیفه آمد بر آدم صفی

پنجاه شیث راست بر ادریس سی نگر

ده بر خلیل آمد و توریت بر کلیم

انجیل نزد عیسی بشنو خوش ای پسر

ق

بشنو ای غیرت مه افلاک

درزن

وزن بحر خفیف روشن پاک

فاعلاتن مفاعلن فعلن

دردهائی کز وست دل غمناک

خشن ولادغست اعیائی

حدری ممدّد و حکاک

ناخن ورخوه کاسر و ضاغط

وان مفسخ کز و عضل شد چاک

ضربان و ثقیل ثاقب باز

وان مسلی که اوست اصل هلاک

ق

هفت روزی نحس باشد در مهی

رو حذر کن تا نیابی هیچ رنج

سه و پنج و سیزده با شانزده

بیست یک با بیست چار و بیست پنج

مفتیان صحابه ده بودند

عایشه آنکه یازدهست بوی

خلفا و معاذ بو دردا

35

بد ان ای که [illegible]

اشعری کنیف وزید اپی

ق

دو تشرین و دو کانون و پس انکه

تشرین اول ... تشرین ثانی کتک کانون اول ... و کانون ثانی ...

شباط و آزر و نیسان ایار است

بیساکھ چیتر ... پھاگن

حزیران و تموز و آب و ایلول

بھادوں ساون اساڑھ جیٹھ

نگهدارش که از من یادگار است

شهور فارسی

ز فروردی چو بگذشتی مه اردی بهشت آید

بما خورداد و تیر انکه که مرداد همی باید

پس از شهریور و از مهر و آبان آذر و دی دان

که بر بهمن لجز اسفندارمز ماهی نیفزاید

ق

از محرم چو گذشتی چه بود ماه صفر

دو ربیع و دو جمادی ز پی یکدیگر

رجب است از پی شعبان رمضان و شوال

پس بذی القعده ذی الحجه بکن نیک نظر

ق

حمل و عقرب است با بهرام

یعنی حمل و عقرب را ببهرام دانند

قوس و حوت است مشتری را رام

قوس و حوت را بمشتری دارند

ثور میزان چو خانه زهره است

ثور و میزان را در خانه زهره ساختند

هر دو

مر زحل راست جدی و دلو مقام

جدی و دلو را مقام زحل کردانیدند

تیر و جوزا و خوشه مه سرطان

و جوزا و خوشه را که عبارت از سنبله باشد تیر و اند یعنی عطارد است

خانهٔ آفتاب شیر مدام

دیگر عبارت که از اسد است و دیگر که سرطان باشد

اندکی گفتم از نجوم ترا

تا بیاموزیش تمام تمام

بره گاو صورت انسان پنج پایه بدان

شیر خوشه پس ترازو کژدم و پس کمان

بعد از آن بزغاله و دلو شمر ماهی از آن

جمله اسمائی بروج فارسی آیند همان

ق

خور بجوزا سی و دو سی و یکیست

حمل و ثور و شیر با سی و شش

دلو میزان حوت عقرب سی

بیست و نه قوس و جدی کم و بیش

ق

بر جها دیدم که از مشرق برآوردند سر

جمله در تسبیح و در تقدیس حی لا یموت

چون حمل چون ثور چون جوزا و سرطان و اسد

بنو

37

سنبله میزان و عقرب و سی و جدی و دلو حوت

هر چه از ماه شد مثنی کن

پنج دیگر فزای بر سر آن

پس بهر پنج زان بخانه شمس

خانه گیر و جای ماه بدان

ق

تا خدنگت ز دل در جان ره است

جان و دل در دترا منزل که است

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

هر چه پنج پنج زان تدان
و شمس ... و ... و تو ... به

خوانداین بحر رمل هر که آگه است

ق

لاولالب لاو لالا شش مه است

لل کط و کط لل شهور کوته است

گره زلف خود بما حل کن

تا شوم رسته از جفای اجل

فاعلاتن مفاعلن فعلن

خوان به بحر خفیف بیت و غزل

ق

هفت کوکب که هست در عالم

کاه زایشان نظام و که خلل است

قمر است و عطارد و زهره

شمس و مریخ مشتری و زحل

کواکب مه و تیر ناهید بدان

چو خورشید و بهرام برجیس کیوان

یکان یکان تو ز ابجد تا حطی شمار

ابتدا کرد — واقف شد

چنانکه از کلمن عشر تا سعفص

هنوز در پیوست — زود بیاموخت — سخن گوی شد

ولیکن از قرشت تا ضظغ شمر صد صد

تمام کرد — در دل گرفت — نگاه داشت

دل از حساب جمل کن تمام مستخلص

موش و بقر و پلنک خرکوش شمار

زین چار چو بکذری نهنک آید مار

انکاه باسپ و کوسپندست حساب

حمدونه و مرغ و سک و خوک آخر کار

ق

شیچقان و اود و پارس و توشقان و لوی و ییر

ئیلان و ینت قوی بود نامهای سال

بیچی و یین تخاقی و ایت بعد ازان

تنا

39

تنکو زدان تو نئی پسری صاحب کمال

ق

ز روی جثه هفتاد و یکدرم سیماب

چهل شش است زار زیر سی و هشت شمار

ذهب صد است سرب بیخه و نه آهن بیل

برنج و مس چل و پنج است نقره بیخه و چار

ق

ای که شد خورشید رخسارت بخوبی رشک ماه

در پناه سایه زلف تو مهر آنکبه گاه

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

خبز در بجر رمل این قطعه بر خوان صبحگاه

ق

نه فلک مستوی الجسم را چون بر کشی

اختلاف وزن دارد بر یکی بی اشتباه

زر لکن زیبق الم اسرب دهن ارزیز حل

فضه نداآهن یکی مس و شبه مه صفر ماه

ق

تبیع و جذع سنه کاو است انکه

ثنی و رباعی سدیس ست صالع

جذع وان ثنی و رباعی سدیس

بشش مختلف بعد سه ساله نیز

شش نه ساله و دوازده ساله

شود عود از قوت حمل عاطل

بعد از دوازده سالگی زنار سرداری باز می ماند

ای که درد تو راحت دل ماست

جان بیمار را غم تو دواست

فعلاتن مفاعلن فعلات

گوی بحر خفیف و خوان درراست

اشعر و عمر و حمیر کهلان

۱ و ایت ۲ و لاد ۳ و لاد ۴ و لاد

مر و انمار عامله زسباست

۵ - ۶ - ۷

و لاد عه لاد

این چنین بقعهای با نزهت
تروتازه

جنت ثانی ومرصع باست

ق

ده نام لازم آمد تا خوب خوب شد

هر نام را ازان بطلب در چهار چیز

خورد و کلان کرد بلند و دراز باد

باریک تنک سرخ وسفید وسیاه نیز

ق

زهی رویت بخوبی گل دهانت غنچه خندان

قدت سرو روان دل خطت ریحان باغ جان

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل

بدان بحر هزج این وزن خوش این قطعه را برخوان

کتف شانه معی روده عضد بازو سپر آسمان

زنجی و زنگی بوجه مرغ و شتوی بریان

صنم گری بکم کنکی عرج لنکی بله کولی نادان

علیم و عالم و علام دانا و آسی پزشکان

سحاب و عارض و مزن و غمام است ابر ظل سایه

حیا و وابل و وسمی و مدرار و مطر باران

ربیع اسم بهار آمد خریف اسم خزان انگه

ع ف ع ف ن ن

لف

شتا و صیف پی شتبه و زمستانست و تابستان

ع ع ع ف ف

عدو خصم دشمن دان حذار و خوف ترسیدن

ع ع ع و ع ع ع ف

وثاق و نکل بند آمد حصین و سجن چه زندان

ع ف ع ع ع ف ف

بشمردن

ای سرکش بطی کاهل تری تازه جنی چیده

ع ف ع ف ع و ع ف

خزی رسوا دنی ناکس ضنی لاغر بهی تابان

ع ف ع و ع و ع ف

بی

سغب غرث و طوی جوعست مصدر با لغت ازو

ع ع ع ع و

یکی سغبان دویم غرثان سیوم طیان دگر جوعان

ع ع ع ع ع

کلو

کلف عشق و صلف لاف و سنه سال و انین ناله فریاد

خدر خاشع فزع خایف قلق نایب وهب ترسان

تقی و متقی پرهیزکار و عبقری نیکو

سفن سوهان کدر تیره خدر خیره سدر حیران

وتد میخ و وصب رنج والم درد و جوا سوزش

اقط پنیر دوا دارو وثیق بدخو میق گریان

خصر بارد شبم سرد و سخین گرم و حزین غمگین

فرح شادی مسرت سرور خذلان و فرح شادان

صغر خوردی کبر پیری فلند کاسنج ناخوش

ذنب دمب و لعب بازی طلب جستن حرب ویران

عنا رنج و سنا رفعت جلا نفی و بکا گریه

جنف میل و حفر شرم و صیا حست و صحب افغان

غرین و غیل و غاب و غیضه و آنکه بیشه

زبد کفک و سنین قحط و مطا پشت و جرب انبان

تنوفه مهمه و فیفا فلات و سبسب بیدا

چو بدو دو بیابانست لوب و حره سنگستان

آغا صالح خان

43

غمص چون شر فلک عبر و بعر اشک و پشک اکمه کور

چو مارن نرمهٔ بینی دان براجم بند انگشتان

ثنین گندیده و نکهت بخر بوی دهان باشد

صنا نست و دفر گنده بغل نخ آب بینی دان

لُغُز اُجحُیه چه چستان شمر اسطور افسانه

لَعب بازی کُرَه گو سیت مجن صولجان چوگان

ای ماه روی یکتنی وی دلبری شیرین زبان

خورشید رویان را شده ذکر لبت ورد زبان

مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

اینست تقطیع رجز بر خوان چو بلبل بر زبان

طور و جبل طود و علم کوه است جاری یاسمان

طرم و عسل اری و ضرب شهد است مجاز انگبان

میزان ترازو حمل بار و وقر خرواری بود

فلک و سفینه جاریه کشتی شراعش بادبان

لوح و سکاک و جو هوا ملان بر و خالی بود

شامخ بلند و قله سر معراج و سلم نردبان

جسم و جسد شخص و طلل جوبان جسمان بدن

ع ع ع ع ع ع ع

تن ذات هستی کون بود روح نفس و مهجه جان

ف ع و ع و و ع و ع و ف

سنور و قط و خیطل و هره است گربه کلب سگ

ع ع ع ع ع ع ف

برغوث کیک و نمل ذره موریچه عالم جهان

ع ف ع ع و ع ف

قلت کمی راحت خوشی شر بدی ملک شهی

ع و ع و ع ع و ع ف

سود تو سری جده نوی کظت پری ریت بحیان

ع و ع و ع و ع و ف

جمع و فریق و قوم فرقه امنه و معشر فئه گروه

ع ع ع ع ع ع ف

طالق یله شکوه کله هجمه گله راعی شبان

ع و ف ع ع ف و ع ف

لادغ گزان بالغ رسان آکل خوران راتع چران

طایر پران قاطع بران جاری روان ساعی دوان

غیّ و ضلالت گمرهی بغض و عداوه دشمنی

تلقا جهت قرآن بنی تبیان بیان آیت نشان

صالح نکو طالح تبه کفه پله مدهن دبه خسران زیان

مقول زبان نسوة زنان عایش خوشان

ای سیم بر که هست دلت همچو خاره سخت سنگ

جان در هوای لعل تو چون خون لخت لخت

مفعول

45

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات

این بحر را مضارع دان ای سعید بخت

میزاب ناودان و ندی نم شجر درخت

چون ملتجا پناه ملک شه سریر تخت

کل و جمیع قاطبه و جمله دان همه

شطر است نصف نیمه و جزو است بعض لخت

لف نشر

فیجن سداب و توم و قصد سیر و بادرنک

قند

دباکد و قرع تره است د شدید سخت

قثا خیار سلق چغندر جبندر کدو

نعناع بود نسبت اثاث و متاع رخت

خدعه فریب صبر و شکیب جمال زیب

زیّ و لباس کسوه چون جدّوه خط بخت

ماه شب چهارده بدر ست خرمنش

هاله است و سایه فیء بود و ماهتاب فخت

زهی دل برده از گل لاله رویت رعنائی

شده دیوانه ز نجیر زلفت عقل سودائی

مفاعیل

46

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

بخوان این قطعه را در بحر هزج ای نور بینائی

وقوف و حدس و شعر و فقه علم و فهم دانائی

غمار و حلقه انبوهی جذه چون وحده تنهائی

عسار و مسکنت چون بوس فقر و عیله درویشی

مخاتیم و مکائل کیلها فیلوله بی رائی

تره ضغن و ضغینه احنه و حقد و حنق کینه

قسیمه و فاره نافه طاقت و قدرت توانائی

سنام وکثر جبله چون عریکه اسم کوهان دان

فتوة شد جوانمردی بصاره چیست بینائی

رطب خرمای قنوا خوشه عرجون چوب آن خوشه

نخیل ولینه خرما بن چو سلا سیخ خرمائی

جنین ست ولد بچه چو نسل و نجل زه زاده

چو کهلا مرد دو موئیست شیب و شباب برنائی

قبس یکپاره آتش دان کانون ست آتشدان

هبوط ست هبط پستی صعود دانست بالائی

آلی نعمت ضرر زحمت بلا هم نعمت و رحمت

ع د ع د ع د ف

کنان و کن عطا پوشش فضیحت فضحه رسوائی

ع ع ع ف ع ع ف

ای خطت رشک مشک تاتاری

ذوق بحر خفیف اگر داری

فاعلاتن مفاعلن فعلن

گوی چون بلبلان گلزاری

سکر مستی و صحو هشیاری

ع ف ع ف

نصر و عون و مضافرت یاری

ع ع ع ف

مبرم و متقن و متین محکم

مظلم و داج چون مدلهم تاری

وهن و وهی است و دنی سستی لیک

ذل و ذلت هوان و هون خواری

ابتهال و ضراعت است و ضرع

استکانت تضرع و زاری

قسم و حلف و یمین سوگند است

ذمی و اهل ذمه زنهاری

یاس و حرمان قنوط نومیدی

چون تعطّل بطاله بیکاری

[illegible]

قرد کپی قضاعه سک آبی

حرفه پیشه حری سزاواری

ضرب جلد سبت عصو هر روز دن

ترکی ارباق هندوی مارچی

عرف خوشبوی عرفه نیکویی

مسک و مشک و براة بیزاری

از مشک تر رقم زده بر صفحه قمر

جست از رخ ولبت دل بیمار گلشکر

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات

بحر مضارع آمد این بحر پر گهر

از میل وشقره مخ دانشکرده دان ذکر

ع ع ع ف ع

پولاد انیست ضد شش اشکاف کفش گر

ف ع ف ع ف

خنزیر خوک رحبس بخس سلب کاسموی

ع ف ع د ع ف

تسخین وقفش کفش نشا چون بنا خبر

ع ع ف ع ف

شکرست فرج چهر اگس کین اندرون او

مهبل دهانش قهبلش وذبّ وایر نر

خصیه ست خایه عانه زهار ست صره ناف

موی زیر ناف

ثغره مغاک سینه وزماع تار سر

موی سر

کابوس دان سکاچه وضاغوط بندلان

جاتوم هم سند دهتاک پرده در

زق خیک ونخی مشک چو قربه عصام بند

شن مشک کهنه باشد صرام چرم کر

فدان مباد منشقه چاک سپیچو نیرجغ

ع ف ع ف ع ف

مسحات پیل ممسحه پاله قلع تبر

ع ف ع ف ع ف ع ف

سوات بیخه منقله زو رسیت مرکلند

ع ف ع ف ع ف

باشد شروف زنبره وا گار بذرکر

ع ف ع ف

منهاج منهج وجدد و قصد راه راست

ع ع ع ع ف

ورد و شریعت و عطن و مورد آبخور

ع ع ع ع ع ف

بدع و بدیع بدعه نو است و قدیم باز

ع ع ع ف ع ف

دیرینه وادیب بسنر منداد بهنر

ف ع ف ع ف

خل وخلیل وحب حبیب خلم دوست

یحمور وعیر صعده ومسحک چه کورخر

عقرب چو کژدم است حمه زهرش ابره نیش

جعبه جفیر وفضنه بود چون کنانه کیش

اعصار گرد باد چو نکبا کژ و شمال

بالا جنوب ضدش صبا پس دبور پیش

حمی تب و صداع فواد و کباد هست

درد و سر و دل جگر و قرع جرح ریش

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

مسمر دورفش زرعنب کیمخت صرچرم

باشد غراسریشم چون شرط دان سریش

ظهراست پشت بطن شکم فرو پوستین

الیه نعامه دنبه شترمرغ نغجه میش

حانوت چون دکان شد و حلیت انکژه

حلتست

انجل سیاه چشم چو اکحل سیاه پلک

اسهل سیاه چو پیش شمرچون قرابه خویش

قطعه

ای بگردت صف زده خوبان حوران منظره

فاعلاتن

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

هست این بحر رمل خوش خوان بصوت حنجره

شمع موم و ریف نهرخ ناسره حیده سره

ع ف ع ع ع ع ف

شادن و خشف و غزالست و رشا آهو بره

ع ع ف ع ف

ثقبه سوراخ است منخل داس پیرم کردبر

ع ف ع ف ع ف

گلستان ماش است کلوب انبره و منشا اره

ع ف ع ف ع ف

یتیخ نمانی ویفن سم و هرم پیرم زال

ع ع ع ع ع ع ف

حیز بون شهله عجوزه درد بس شهر ماه

علو بالا اسفل پستی ذیل دامن قصر کشک

حزم بنیان واساس اصلست شرفه کنگره

مقدم العین است ماقی موق و ماق ماق

کج چشم و موخرش دنبال ماژل مسخره

جوز گوز و لوز بادام است عجه خایه ریز

چون سر طرالست بالوده مسمن پرورده

قبل پیش و بعد پس چون فوق بالا تحت زیر

میمنه ذی راستا جبا یسار و میسره

وحش دشتی و فرا و عیر مسحل کورخر

چون اتان اتان پیدانه ماده جحش تولب خرکره

قطعه

خارج برون جمدیخ وز خلوفه جیجله

داخل درون طبق ته ضوضاست مشعله

ابوع تربز آمد بطیخ خربزه

چون کعک کاک قرص کلیچه لبا فله

قنفذ چو خارپشت سلحفات سنگ پشت

ضب سوسمار ضفدع جغز و دلق دله

ای پرده مهر از ...

میکیست تا بر ...

مفعول فاعلات ...

بحر مضارع ...

جبهه جکاد و بمفرق فرق دماغ مغز
ع ع ع ع ف ف

ام الدماغ جاء وی و جمجمه کله
ع ع ع ف

طلق و مخاض درد زه و غیل شیر حمیل
ع ع ف ع ع ف ع

ادر و غر اسراجدری نفطه آبله
ع ع ع ف ف

وضع آن بچه که آخر ظهرش بود علوق
ع ف

تا بن آنکه باز گونه بیاید در قابله
ع ف

مطبوع بخته مفرقه کفلیز فور جوش
ع ف ع ف ع ف ع ف

اثفیه دیک پایه و طنجیر پاتله
ع ف ع ف

وجم

وچیز و ملخص بود مختصر

سوای جز نعم آری الا مگر

کای و کا، و کی و کی

و کا بمعنی کم اندر خبر

اباو بها ای و یا همچنان

چو با ایها ای بود ای پسر

چنین کیست زیت چنین شر

ق

فرفح و رجله تقلت الجمعا

خبر دان فرود منفرد تنها

معما نیست دفو حجر گرما

زمهریرست برد و فر سرما

ورد گل دان هدیا کشنی

ارج و طیب و عبق بویا

نعم و وحش چارپایه سبع

دو حیانه دشت دار سرا

عجز نیست درک جور دف سرین

مثل کفو است شبه ند همتا

ع ع ع ف

ناس انس و اناس آدمیان

ع ع ع ف

پدر و مادر آدم و حوا

تمت الکتاب بعون الملک الوهاب نسخه نصاب صبیان

بتاریخ بیست و هفتم ربیع الثانی سنه ۲ جلوس والا

بجهت برخوردار سعادت اطوار طول عمره

صدرت ارقام یافت

هر که خواند دعا طمع دا[...]من بنده گنه کارم

در سینه دلی در دل شب میخندد فیض است که از جوی سحر میگذرد عارفان ... عمر طی و رفته باد سحر میگذرد

با فغان در گلوی ...

... صبر ...

کل ...

[illegible]

